17. KULTURA, KOMUNIKAZIO ETA GARAPENERAKO NAZIOARTEKO TOPAKETA

Giza eskubideak defendatzeko erronkak eta estrategiak kriminalizazio-eta errepresio-garaietan

EKAINAK 1 - 2
BIZKAIA ARETOA - EHU

EHU Uda Ikastaroak 2026

www.kcd-ongd.org

GARAPEN IRAUNKORRERAKO HELBURUAK

1 POBREZIA DESAGERTZEA

2 GOSERIK EZ IZATEA

3 OSASUNA ETA ONGIZATEA

4 KALITATE ONEKO HEZKUNTZA

5 GENERO-BERDINTASUNA

6 EDATEKO URA ETA SANEAMENDUA

7 ENERGIA ESKURAGARRI ETA EZ-KUTSATZAILEA

8 LAN DUINA ETA HAZKUNDE EKONOMIKOA

9 INDUSTRIA, BERRIKUNTZA ETA AZPIEGITURA

10 DESBERDINTASUNAK MURRIZTEA

11 HIRI ETA KOMUNITATE IRAUNKORRAK

12 EKOIZPEN ETA KONTSUMO ARDURATSUA

13 KLIMA BABESTEKO EKINTZA

14 URETAKO BIZITZA

15 LEHORREKO BIZITZA

16 BAKEA, JUSTIZIA ETA INSTITUZIO SENDOAK

17 ITUNAK HELBURUAK LORTZEKO

GARAPEN IRAUNKORRERAKO HELBURUAK

Giza eskubideak defendatzeko erronkak eta estrategiak kriminalizazio-eta errepresio-garaietan

Egunak: ekainak 1 eta 2
Lekua: Baroja gela, Bizkaia Aretoa, Bilbo
Hizkuntza: gaztelania, eta aldi bereko itzulpena euskarara eta ingelesa
+info: info@kcd-ongd.org
Errelatorea: Andrea Ruiz Valzola (Begirune fundazioa)

Historian zehar, konkista sozialak ez dira bere-berez iritsi; konkistatu egin behar izan ditugu. Eta, noski, ezin ditugu inoiz behin betikotzat jo.

Konkistatu egin behar izan ditugu, defendatu eta, sarritan, berriro konkistatu. Haiek defendatu dituzten milaka pertsonak biziaz, erbesteaz edo sufrimenduaz ordaindu dute.

Munduaren agertoki berrian, giza eskubideak defendatzen dituztenek gero eta erronka korapilatsu eta kezkagarriagoak dituzte aurrez aurre. Munduko hainbat eskualdetan, areagotu egin dira oinarrizko eskubideen, lurraldearen edo justizia sozialaren alde egiten duten pertsona eta erakundeen kontrako kriminalizazio-, jazarpen- eta estigmatizazio-prozesuak.

Kasu askotan, pertsona horiek erailketa selektiboak, desagertze behartuak, heriotza-mehatxuak —beren zein senitartekoen aurkakoak—, eraso fisikoak eta atentatuak jasaten dituzte.

Baina, horiez gain, beste tresna batzuk ere erabiltzen dira haien aurka; adibidez, *lawfare* delakoa (gerra juridikoa) —epaileak eta fiskalak defendatzaileen aurka instrumentalizatzen dituena—, bai eta pertsona horien ekintzak zelatatu, kontrolatu eta ahultzeko teknologiak ere.

Ez gaude une neutro batean. Garai-aldaketa baten aurrean gaude, eta testuinguru horrek zuzenean eragiten die mundu osoko gizarteei. Beste lurralde batzuetan gertatzen dena ez da gai bakarra; izan ere, kontuan hartu behar dugu nola eratzen diren protesta kriminalizatzea, eskubideak murriztea eta nazioarteko elkartasuna ahultzea ekar dezaketen diskurtsoak Europan; Mozal Legea da horren adibidea.

Kultura, Communication y Desarrollo KCD GGKEtik Kulturari, Komunikazioari eta Garapenari buruzko 17. Nazioarteko Topaketa proposatzen dugu, EHUko Uda Ikastaroen esparruan, hausnarketa kritikoa eta eraikuntza kolektiboa sustatzeko gunea den aldetik, 2030 Agendaren eta, bereziki, 16. GJHaren ildotik.

Hitzaldien, mahai-inguruen eta Palestinako, Mendebaldeko Saharako, Mexikoko, El Salvadorreko, Kolonbiako eta Euskadiko esperientzia zehatzen bidez, Hegoalde Globalaren eta Iparraldearen arteko babes-, erresistentzia- eta artikulazio-estrategiak partekatuko ditugu, kulturak eta komunikazioak gizartea eraldatzeko funtsezko tresna gisa duten zereginaren garrantzia nabarmenduta.

Aukera baliatuz, denon artean funtsezko galderak egin nahi ditugu: nola babes ditzakegu eskubideak defendatzen dituztenak?, nola indar ditzakegu laguntza- eta elkartasun-sareak?, nola lor dezakegu borroka horiek jasangarriak izatea?, zer egin dezakegu nork bere testuingurutik?

Hezkuntzaren arlokoak, elkarteak, profesionalak eta herritarrak gonbidatzen ditugu kulturarteko elkarrizketa konprometitu eta eraldatzaile honetan parte hartzera.

Topaketa hau bizitzaren, duintasunaren eta Denon Ongi Globalaren aldeko apustu sendoa da.

Zatoz!

J. Carlos Vázquez Velasco
Zuzendaria
Kultura Communication Desarrollo KCD GGKE
Bilboko «Film Sozialak» Zinema Ikusezinaren Nazioarteko Jaialdia

EGITARAUA

EKAINAK 1

9:15 - 9:30
ARTE-HARTZAILEEN ERREGISTROA

9:30 - 10:00

TOPAKETAREN INAUGURAZIOA ERAKUNDEEKIN
EHU · KCD GGKE · eLankidetza - Garapenerako Lankidetzaren Euskal Agentzia · Bizkaiako Foru Aldundia · Gipuzkoako Foru Aldundia · Bilboko Udala.

10:00 - 10:30
Inaugurazio-hitzaldia:
ESKUBIDEAK ATZERAKA DOAZEN TESTUINGURU OROKORRAREN AZTERKETA

Hizlaria baieztatzeko

10:30 - 11:30
Kazetaritza-elkarrizketa:
HERRIEN ERRESISTENTZIAK GIZA ESKUBIDEAK SISTEMATIKOKI URRATZEN DIREN TESTUINGURUETAN: PALESTINAREN ETA SAHARAREN KASUAK

Dinamizatzailea baieztatzeko

- **El Ghalia Djimi.** Mendebaldeko Saharako Lurralde Okupatuko giza eskubideen defendatzailea eta ISACOMeko (Marokoren okupazioaren aurkako Saharako Instantziako) zuzendaritza-batzordeko kidea
- **Shahd Abusalama.** Akademiko, aktibista eta artista palestinarra

11:30 - 12:00
KAFE-ETENALDIA

12:00 - 13:15

Solasaldia:

EL SALVADOREN KASUAREN AZTERKETA: ERREPRESIOAREN ETA KRIMINALIZAZIOAREN AURREAN ESKUBIDEAK DEFENDATZEA

Dinamizatzailea **baieztatzeko**

- **Aranza Santos**. Emakume trans feminista eta LGBTIQ+ aktibista salvadortarra, askotariko pertsonentzako osasun integralean esperientzia duena. Eragin politikoan dihardu, intersekzionalitateko eta justizia sozialeko ikuspegia duten legeak sustatzeko
- **Judith Barrera Ramos**. Komunikatzailea eta ingurumen-eskubideen aldeko aktibista. Emakume nekazarien lurrerako eskubidearen defendatzailea. Movimiento Político Rebelión Verde (ReverdES) elkarteko militantea
- **Loida Martínez Avelar**. El Salvadorreko Factum aldizkariko ikerketa-kazetaria

---

13:15 - 14:30

Solasaldia:

GIZA ESKUBIDEEN DEFENDATZAILEAK BABESTEKO ESTRATEGIAK

Dinamizatzailea baieztatzeko

- **Sebastián Escobar Uribe**. José Alvear Restrepo abokatu-kolektiboko (CAJAReko) presidentea. Abokatua, Medellingo Unibertsitate Autonomo Latinoamerikarrean
- **Verónica Álvarez García**. Zehar-Errefuxiatuekin erakundeko Eraginaren eta Parte-hartze Sozialaren arloa. Giza Eskubideen Defendatzaileak Babesteko Euskal Programako (NAREko) koordinatzaile teknikoa
- **Eneko Gerrikabeitia Zenarrutzabeitia**. Mundubat elkarteko Gizarte Ekintzako koordinatzailea (Martin Etxea)

EKAINAK 2

10:00 - 11:15

Solasaldia:

KOMUNIKAZIOA ESKUBIDEEN LURRALDE: BEGIRADA INTERSEKZIONALA DUEN KOMUNIKAZIO KONTRAHEGEMONIKOA LORTZEKO ERRONKAK

Dinamizatzailea: **Loida Martínez Avelar,** kazetaria

- **Guillermo Monforte Maurizio**. Ojo de Agua Comunicación erakundeko bazkide sortzailea
- **Mª Ángeles Fernández González**. Pikara Magazine aldizkariko koordinatzailea
- **José Martínez**. Alianza Centroamericana Trabajando Unida por el Agua y la Defensa de Derechos (ACTUAD) elkarteko koordinatzaile estrategikoa

11:15 - 11:45
KAFE-ETENALDIA

11:45 - 13:00
Solasaldia:
MEMORIA HISTORIKOA, ERREPARAZIORAKO ETA EZ ERREPIKATZEKO ESTRATEGIA

Dinamizatzailea baieztatzeko

- **Sebastián Escobar Uribe**. José Alvear Restrepo abokatu-kolektiboko (CAJAReko) presidentea
- **Denise Géraldine Brunet**. Equipo Maíz elkarteko zuzendaria
- **María Oianguren Idigoras**. Gernika Gogoratuz – Bakearen Aldeko Aztertegiko zuzendaria

13:00 - 13:30
Hitzaldia:
KCD GGKEREN INTENTSITATE TXIKIKO GIZARTE ESTRATEGIA. NOLA EUSTEN ZAIE BORROKA HORIEI DENBORAN ZEHAR?

- **Juan Carlos Vázquez**. KCD GGKEren zuzendaria

13:30 - 14:00
AMAIERA ETA ONDORIOAK

- **Joseba Villa**. KCD GGKEko gizarte-eraldaketarako hezkuntzako teknikaria

14:00 - 14:30
PERFORMANCE ARTISTIKOA

- **Shahd Abusalama.**
  PALESTINAKO DABKE DANTZARI BURUZKO LANTEGIA: IDENTITATEKO, ERRESISTENTZIAKO ETA ELKARTASUNEKO DANTZA SOZIALA

HIZLARIAK

EL GHALIA DJIMI

(Mendebaldeko Sahara)
Mendebaldeko Saharako Lurralde Okupatuko giza eskubideen defendatzailea eta ISACOMeko (Marokoren okupazioaren aurkako Saharako Instantziako) zuzendaritza-batzordeko kidea

---

SHAHD ABUSALAMA

(Palestina)
Akademiko, aktibista eta artista palestinarra

ARANZA SANTOS

(El Salvador)
Emakume trans feminista eta LGBTIQ+ aktibista salvadortarra, askotariko pertsonentzako osasun integralean esperientzia duena. Eragin politikoan dihardu, intersekzionalitateko eta justizia sozialeko ikuspegia duten legeak sustatzeko

JUDITH BARRERA RAMOS
(El Salvador)
Komunikatzailea eta ingurumen-eskubideen aldeko aktibista. Emakume nekazarien lurrerako eskubidearen defendatzailea. Movimiento Político Rebelión Verde (ReverdES) elkarteko militantea

LOIDA MARTÍNEZ AVELAR
(El Salvador)
El Salvadorreko Factum aldizkariko ikerketa-kazetaria

SEBASTIÁN ESCOBAR URIBE
(Kolonbia)
José Alvear Restrepo abokatu-kolektiboko (CAJAReko) presidentea. Abokatua, Medellingo Unibertsitate Autonomo Latinoamerikarrean

VERÓNICA ÁLVAREZ GARCÍA
(Euskadi)
Zehar-Errefuxiatuekin erakundeko Eraginaren eta Parte-hartze Sozialaren arloa. Giza Eskubideen Defendatzaileak Babesteko Euskal Programako (NAREko) koordinatzaile teknikoa

ENEKO GERRIKABEITIA ZENARRUTZABEITIA
(Euskadi)
Mundubat elkarteko Gizarte Ekintzako koordinatzailea (Martin Etxea)

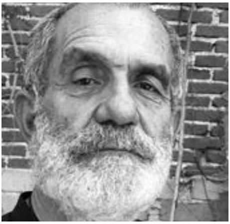

GUILLERMO MONFORTE MAURIZIO
(Mexiko)
Ojo de Agua Comunicación erakundeko bazkide sortzailea

Mª ÁNGELES FERNÁNDEZ GONZÁLEZ
(Espainia)
Pikara Magazine aldizkariko koordinatzailea

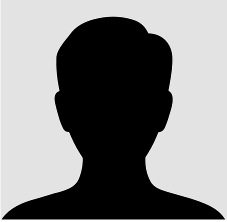

JOSÉ MARTÍNEZ
(Erdialdeko Amerika)
Alianza Centroamericana Trabajando Unida por el Agua y la Defensa de Derechos (ACTUAD) elkarteko koordinatzaile estrategikoa

DENISE GÉRALDINE BRUNET
(El Salvador)
Directora Asociación Equipo Maíz

MARÍA OIANGUREN IDIGORAS
(Euskal Herria)
Gernika Gogoratuz – Bakearen Aldeko Aztertegiko zuzendaria

JUAN CARLOS VÁZQUEZ
(Euskadi)
KCD GGKEren zuzendaria

JOSEBA VILLA
(Euskadi)
KCD GGKEko gizarte-eraldaketarako hezkuntzako teknikaria

CINE INVISIBLE

FESTIVAL INTERNACIONAL

FILM SOZIALAK 2026 BILBAO

URRIAREN **15**etik **22**ra